

För ett längre och lyckligare liv

Sammanställning av Esbo Svenska Pensionärer rf:s
verksamhet åren 1972 till 1984

Sammanställare
Ulf Johansson

Esbo Svenska Pensionärer 1972 – 1984

En framgångssaga

Egentligen är det förvånande att den finlandssvenska pensionärsverksamheten organiserades först 1972, eller kanske ändå inte? Allt stort sker först då tiden är mogen.

Orsaken till att pensionärsverksamheten formligen exploderade fram på 1970-talet finns att söka i samhällsutvecklingen. Egentligen fick pensionärerna först i slutet av 1960-talet den ställning i samhället de förtjänar. År 1962 statsfästes arbetspensionslagen, som småningom skulle ge pensionärerna en någorlunda tryggad ålderdom. Före det fick individen långt själv bära ansvaret. Visserligen fanns det privata pensionsförsäkringar, men de flesta stod helt eller delvis utanför dessa. De som saknade besparingar, undångömda tillgångar eller anhöriga som ställde upp var ofta tvungna att arbeta till hög ålder, ofta till sin död, eller att leva i armod.

En tryggad arbetspension gällde dessvärre inte alla. Ännu på 1960-talet var det normalt att kvinnorna var hemma och skötte barnen. De, liksom alla som saknade en någorlunda arbetspension, fick nöja sig med en anspråkslös folkpension. Situationen för dem har först under de senaste åren betydligt förbättrats, dock inte ännu tillräckligt för de sämst lottade.

Med bättre ekonomiska förhållanden i början på 1970-talet gick det upp för den breda allmänheten att det faktiskt fanns ett aktivt och meningsfullt liv ännu efter pensioneringen, på alla områden; kulturellt, politiskt och framför allt socialt. Också ett kärleksliv för äldre blev nu allmän accepterat.

Om 1950-talet var ungdomsrevoltens årtionde så var 1970-talet pensionärernas. Nu gällde det att hitta kanaler för att få utlopp för livslusten. Det var då pensionärsverksamheten fick växtkraft.

I början av år 1971 togs initiativet till att starta organiserad verksamhet för finlandssvenska pensionärer. Då fanns bara en enda svensk pensionärsförening. I Helsingfors hade Kyrill Grigorkoff året innan grundat Helsingfors Pensionärsförening. Den hade genast fått kring 300 medlemmar, vilket visade på ett behov. På finskt håll fanns det redan ett par politiska pensionärsföreningar.

Den snabba utveckling som nu tog vid på svenskt håll är unik.

Som svampar i skogen ...

Då stora uppfinningar görs sker de ofta samtidigt på olika håll i världen, då "tiden är mogen". Så var det också med våra pensionärsföreningar. Från ingenting dök plötsligt otaliga föreningar upp.

Dåvarande informatören vid Folkpensionsanstalten, Ebba Jakobsson, har berättat, att en vinterdag 1971 knackade en man på hennes dörr. Han presenterade sig som Jarl V. Hellström, nypensionerad direktör vid Aulanko och med erfarenheter från turistbranschen. Han hade nu bosatt sig i Täkter i Ingå. Enligt Hellström var det en brist att Svenskfinland inte hade någon organisation som tillvaratog pensionärernas intressen och behov. Han ville göra något åt saken.

Som erfaren företagsledare visste han hur trådarna skulle dras. Han ringde upp ett bussföretag i Ingå och fick en buss som körde runt i bygden för att samla upp pensionärer till hembygdsgården, där man sedan startade en förening. Ett bolag i kaffe- och bageribranschen donerade så mycket produkter att det blev över till ett lotteri.

Ovetande om varandra startades ungefär samtidigt Esbo-Grankulla-föreningen. Nu tog Hellström kontakt med sina gamla vänner i Västnyland. Alla fick order att sätta igång. Han hade ett vinnande sätt som få kunde motstå.

Året efter Esbo-Grankulla startade Kyrkslätt och Vanda pensionärsföreningar. På samma sätt som i Västnyland vände Hellström sig nu mot östra Nyland. Sedan reste han till Österbotten och höll eldiga tal i bygderna. I Elly Sigfrids fick han en pådrivande kraft där uppe.

Det skulle gå undan. Redan första året hade ett tjugotal föreningar runtom i Svenskfinland grundats. Ledarskapets entusiasm smittade av sig på hela fältet.

Det fanns en stark social beställning för ordnad svensk pensionärsverksamhet. Den gav vind i seglen, som i förbundets logo.

President Kekkonen hälsar

Även om pensionärsföreningar hade uppstått också utan Hellström, är det otvetydigt hans förtjänst att pensionärsförbundet så snabbt kom igång. Redan i oktober 1972 tillsattes en interimsstyrelse och i början av 1973 hölls det första förbundsmötet i Helsingfors. Nu indelades verksamhetsfältet i distrikt och en verksamhetsledare, Rainer Nordström, anställdes. Rainer skulle senare bli kommundirektör i Sjundeå. Sedan fick Österbottens distrikt en ombudsman. Förbundet satsade stort på rekreation och social samvaro. Men dess uppgift skulle också vara intressebevakning ifråga om t.ex. hälso- och åldringsvården samt att påverka pensionernas utveckling.

Hellström kunde inte stoppas. Även om han tiggde ihop donationer var kassan praktiskt taget tom. Men det var en världslig sak. Ett förbund skulle förstås ha en egen tidning, menade han. Bara ett halvår efter att förbundet bildats startade han tidningen God Tid. Namnet knyckte han från Danmark. Själv redigerade han några nummer. Till det första hade han på paradsidan lyckats få hälsningar från president Urho Kekkonen och biskop John Vikström. Ett gott omen.

Tidningsstarten blev också en fullträff. Följande år sammanställde redaktör Ann-Gerd Steinby två nummer. Därefter, 1974, tog Eija Francke från Esbo över som tidningens redaktör. Hon hade ingen erfarenhet av journalistik men också hon övertalades av Hellström, ”nog klarar du det”. Det gjorde hon ända till 1987. Eija Francke hade gemensamma drag med Hellström. Lika svår att stoppa. Med sin gåpåaranda, smittande entusiasm och idérikedom genomförde hon det mesta, vilket vår förening snart skulle märka.

Intresset för resor och turism var vid det här laget starkt på kommande. Hellström visste att det skulle locka. Han gjorde upp ett reseprogram som döptes till ”Röda nejlikans resor”. Genast efter att förbundet sett dagens ljus ordnades en kryssning till Riga. I april 1974 hyrdes hela Finnpartner för en tvådagars Östersjökryssning. På den resan grundades sju pensionärsföreningar för Helsingfors.

Eija Francke var inte bara God Tids redaktör. Hon blev också förbundets reseledare nummer ett. Därutöver var hon den drivande kraften inom vår förening under många år.

Jarl Hellström visste vilka som skulle lyftas fram

Tyvärr fick Hellström aldrig riktigt beskåda vad han åstadkommit. Redan 1974 avled han i en bilolycka på väg till ett pensionärsmöte i Karis. Det visade sig att han led av en långt framskriden cancer. Det var kanske därför han hade så skyndsamt med att få igång pensionärsverksamheten.

Hellström var född i Vasa och 65 år vid sitt frånfälle.

Esbo-Grankulla var en av de första

En av de första svenska pensionärsföreningarna grundades i Esbo-Grankulla. Initiativtagare var diakonissan Harriet Strengell, numera Wahlsberg-Tiderman. Hon är den enda kvarlevande som kan berätta hur det gick till.

Harriet anställdes som nybliven sjuksköterska samtidigt av Esbo svenska församling som diakonissa och av Grankulla som köpingens enda sjuksköterska. – På den tiden fanns inga kretsar speciellt för pensionärer, som kallades för åldringar. Många kände sig ensamma och utstötta. En av mina första uppgifter blev att starta pensionärskretsar på olika håll i församlingen.

– Pensionärskretsarnas träffar inleddes med en halvtimmes gymnastik. Redan det ansåg på den tiden vara olämpligt i församlingsutrymmen. Jag märkte att pensionärerna hade större behov än vad som rymdes inom ramen för traditionellt församlingsarbete. Tanken på en förening för pensionärer började växa fram.
– Jag berättade om idén för Georg Cederqvist, Harry Wahlsberg och Göran Strengell. Alla ställde sig positivt. Med deras stöd gjorde jag förslag till stadgar. Några modellstadgar fanns inte.

Sista meningen, ”Föreningen kan idka affärsverksamhet”, hakade Cederqvist upp sig på.” Vad betyder det här?”

– Han gav med sig då jag förklarade att vi kunde starta en second hand shop.

Den 8 juni 1972 utlystes ett möte för svenska pensionärer i Esbo och Grankulla. Mötet hölls i Grankulla församlingssal. 48 personer var på plats och beslöt enhälligt att grunda Esbo-Grankulla pensionärsförening. Bara två veckor senare, 30 juni, inlämnades en anmälan till föreningsregistret med stadgeförslaget.

Esbo svenska församling, dit Grankulla då ännu hörde, var aktivt med från början. Församlingen deltog direkt men även via Hugo och Maria Winbergs stiftelse, som upprätthöll Tunaberg Ålderdomshem, som det hette på den tiden. Föreningens första ordförande blev Esbo församlings pensionerade kyrkoekonom Georg Cederqvist, bosatt i Grankulla. Vice ordförande blev Karl-Viktor Ahokainen och sekreterare Maj-Lis Melander. Församlingen representerades av Harriet Strengell.

I synnerhet för Grankulla var det där med titlar viktigt. Cederqvist var överstelöjtnant men kallades för översten, Ahokainen var kontorist och Harriet Strengell syster. Dåvarande pastor Harry Wahlsberg satt i programkommittén. Wahlsberg blev även föreningens representant i nygrundade Centralförbundet för pensionärer i Esbo – Espoon Eläkeläisten Keskusliitto. Snart beslöts dock att alla medlemmar ska vara du med varandra.

Harriet kom att bli en drivande kraft i föreningen i bortåt 30 år. Officiellt höll hon sig utanför styrelsen.

Av ordningen i protokollen att döma var Maj-Lis Melander en ypperlig sekreterare. Hon avgick 1978 då Grankulla gick ur samarbetet.

Cederqvist blev nästan lika långvarig som ordförande. Han avgick av hälsoskäl 1977 och avled följande år. Det var faktiskt nära att föreningen förlorat sin eminenta ordförande redan 1974 då han erbjöds att bli ordförande för förbundet. Emellertid avböjde han och budet gick i stället till en annan Grankullabo, Victor H. Heinström, som ledde förbundet i sex år.

Föreningen satsade från början på rekreation och social samvaro. Man idkade uppsökande verksamhet och höll kurser i väntjänst.

Men först gällde det att ansöka om verksamhetsbidrag på olika håll, främst

från kommunerna, vilket lyckades relativt väl. Den andra huvuduppgiften var att värva medlemmar. Detta lyckades även över alla förväntningar. PR om föreningen spreds med tryckt information. Samma år ordnades en programfest i finska skolan i Grankulla. I programmet deltog bl.a. George de Godzinsky, Korsvägens musikkår och Grankulla Manssångare. Speaker var styrelsemedlemmen Kim Enzio Sevón. Alla uppträdde gratis. Enligt protokollet var syftet med festen ”pensionärernas trivsel och ej direkt förtjänst”. Det oaktat fick man in nästan 500 mark, en nätt summa på den tiden.

En redaktionskommitté under ledning av Kim Sevón lanserade föreningstidningen Silverlänken, som utkom två till fyra gånger årligen.

Ordförande Cederqvist var en handlingens man. På eget bevåg hyrde han Oskarsbergs pensionat i Barösund för sommaren 1972. Styrelsen godkände saken i efterhand. Initiativet utföll väl. Pensionatet hyrdes igen 1973. Då kom man upp till 600 lägerdagar på Oskarsberg.

Verksamhetsområdet delades först upp byavist i distrikt. Snart omorganiserades distrikten till klubbar. Föreningen fick genast stark vind i seglen. Vid utgången av andra verksamhetsåret, 1973, hade man redan helt otroligt 500 medlemmar. I Esbo-Grankulla fanns då 1800 svenska pensionärer, alla skulle nås.

Bland många aktiviteter kan nämnas talkoarbetet på Villa Bensow, som församlingen hade hyrt. Huset var i bedrövligt skick. Med pensionärsföreningens och församlingens frivilliga krafter kunde huset återinvigas med pensionärsföreningens julfest 1976. Huset blev ett aktivitetscentrum fram till dess församlingen två år senare delades och Grankullapensionärerna fick Villa Junghans.

Rosvik hotade föreningen

Möjligheterna till rehabilitering och rekreation för äldre var nästan obefintliga ännu på 1970-talet, i synnerhet för ensamma och mindre bemedlade. Erfarenheterna från Oskarsberg gav blodad tand. En egen rekreationsfastighet skulle införskaffas.

Den 19 januari 1974 infördes i Hbl en annons där en svensk pensionärsförening önskade köpa en fastighet på 3-10 ha vid strand med byggnader och väg ända fram och högst 100 km från huvudstaden. Med facit på hand kan man konstatera att beslutet var förhastat. Det skulle komma att hota föreningens existens. Under fyra år kretsade verksamheten kring Rosvik, tills man i februari 1978 sålde ”pärlan”, som blivit en ”kvarnsten”.

På basis av annonsen fastnade man för den idylliska fastigheten Rosvik på två hektar, med 300 meter strand, fiskrika vatten och bärrika skogar.

Rosvik låg vid Pojoviken nära gränsen till Ekenäs, ett par kilometer norr om Dragsviks station. Säljare var fastighetsmäklare Adolf Fast och priset 300 000 mark. Efteråt konstaterades att Fast gjorde en god affär då ha köpt lägenheten billigt och sålde den dyrt. Numera får mäklare inte blanda in egna affärer.

Full av entusiasm satte styrelsen igång med att samla in medel för köpet. En broschyr med rubriken "Vår dröm har blivit verklighet" skickades ut till alla medlemmar. En betydande kärv, 60 000 mark, fick man från Gräsa FBK, som upphörde med sin verksamhet. Förmedlare var kårens ordförande Gunnar Söderström. Senare fick man ännu drygt 8 000 mark av Gräsa FBK. Ett lån på 150 000 mark togs i Esbo Sparbank.

Men det behövdes mera lån trots att medlemmar och andra organisationer ställde upp med stöd. På 1970-talet var den årliga inflationen kring 10 procent, stundom mer. Räntorna var därefter. Dessutom visade det sig att fastighetens behov av reparationer och underhåll var betydligt större än beräknat.

Då det framgick att vatten- och avloppsledningar måste förnyas och flyttas fick många som då ännu inte hade det gråa hår. Till råga på eländet inföll kring andra hälften av 1970-talet oljekrisen och allmän lågkonjunktur. Medlemmarna drog sig för att spendera på resor till Rosvik. Samma gällde organisationer som förväntades använda Rosvik för rekreation och kursverksamhet. 1977 insåg styrelsen att Rosvik måste säljas. Men på grund av den ekonomiska lågkonjunkturen var det inte lätt att uppbringa seriösa köpare.

Schism i leden

Då ekonomiska problem kommer på besök brukar sammanhållningen gå ut. En märklig oenighet uppstod 1977, då Hans Lundell från Sököklubben skickade en skrivelse till socialnämnden i Esbo där han klagade över att föreningens styrelse felanvänt ett anslag på 4 500 mark som staden beviljat. Styrelsen blev tvungen att ge en utredning över användningen till socialnämnden, som accepterade den. Lundells klagan finns inte i handlingarna, men man kan ana att Rosvik fanns i bakgrunden.

I början av 1978 ville en utbrytarfraktion med Lundell i spetsen grunda en ny förening som skulle vara fri från det ekonomiska ansvaret.

Situationen löstes då föreningens nyvalda ordförande Gunnar Söderström erbjöd sig att köpa Rosvik för 303 000 mark. Om man jämför med 300 000 mark, som betalades 1974, beaktar inflationen och alla investeringar som gjorts, borde priset ha varit minst hälften högre. Men föreningen var tvungen att avyttra fastigheten till varje pris. Det var enda sättet att slippa räntor och amorteringar.

Om en ny förening grundats utan förpliktelser för Rosvik hade de styrelsemedlemmar som undertecknat köpebrevet hamnat i en svår situation.

Å andra sidan ljusnade läget avsevärt något år senare, då konjunkturerna igen gick upp. Då hade föreningen faktiskt ägt en verklig pärla som vi kunnat glädja oss över idag. Men det kunde ingen veta.

Idag är Karis församling lycklig ägare av Rosvik.

Tillbaka till rötterna

För föreningen var det en befrielse att man slapp Rosvikäventyret. Nu kunde man koncentrera sig på det primära, verksamheten. Fröjden var återkommen även om ekonomin var i botten. Stadens verksamhetsunderstöd det året var 15 540 mark, vilket utgjorde 50 procent av årets totala budget.

Någon saknad efter ett eget rekreationsområde fanns knappast. Staden kom nu till mötes. Man hade inköpt fastigheter som pensionärerna fick bruka. Nu fanns Herrö och Hanikka att hyra mer eller mindre gratis. Utanför Esbo fanns därtill Salittu och Kisakallio som användes. Ytterligare erbjöds Mataskärs lägerområde åt våra pensionärer, dock inte sommartid.

Med populära Kaj Ahlgren som pensionärsledare ordnade staden årligen resor med program till sina fritidsgårdar. Staden idkade också på annat sätt en föredömlig pensionärsverksamhet på den tiden. Av olika orsaker minskade denna verksamhet på 1990-talet. Samtidigt grundade staden ett demokratiskt tillsatt "Äldres råd" med uppgift att på olika sätt främja pensionärernas intressen på kommunal nivå.

Lyckligtvis kan man dock säga att pensionärernas levnadsstandard i allmänhet hela tiden förbättrats. Det blev allt lättare att på egen hand rekreera sig. Snart kändes tanken på en egen rekreationsgård fjärran.

Nya Esbo Svenska Pensionärer rf grundas

År 1978 blev, näst tillblivelseåret 1972, föreningens viktigaste år dittills. Då grundades dagens pensionärsförening. Grankulla bildade en egen förening från att tidigare ha varit en av föreningens klubbar.

Orsaken till att föreningen delades var att Grankulla gick ut ur Esbo församling och grundade en egen. Delningen var rationell och ändamålsenlig. Grankulla tog med sig ca 180 medlemmar. Kvar i Esbo blev dock närmare 800, vilket var alldeles tillräckligt. Redan då dryftade man om det vore klokt att göra klubbarna till självständiga föreningar. Det har stannat därvid.

Grankullas utträde förde självklart med sig en del byråkrati. En ny anmälan till föreningsregistret skulle göras och stadgarna justeras. Namnet förkortades så att Pensionärsförening blev bara Pensionärer rf. Den 5 april hölls Esbo Svenska Pensionärer rf grundande möte på Logen i Gröndal med 136 personer närvarande.

I början av år 1978 avled föreningens första ordförande Georg Cederqvist. Han hade på grund av sjukdom avgått som ordförande året innan och efterträts av Gunnar Söderström, som i sin tur avgick 1978. Söderström efterträddes av Hans Lundell, som hade varit ledare för "upproret" i samband med Rosvik-affären. Då avgick också långvariga sekreteraren Maj-Lis Melander. Platsen var svår att fylla. Några år framöver sköttes sekreterarsysslan med kortvariga arrangemang.

Nu trädde Eija Francke med full kraft in på scenen. Hon utsågs till föreningens verksamhetsledare samtidigt som hon var God Tids redaktör och förbundets reseledare.

Eija införde årliga motionsdagar för pensionärer på Solvalla, och nu började traditionen att hålla julfester på Dipoli i Otnäs. Dessa blev mycket populära med i snitt 300 deltagare per år. Julfesterna på Dipoli pågick åtminstone fram till 1984, men då började man klaga på att Dipoli var för dyrt. En billigare festplats skulle sökas.

Eija hade året innan fått igång ett utbyte med Esbos nordiska vänorter. År 1977 reste en busslast med våra pensionärer både till Kristianstad i Sverige och till Köge i Danmark. Följande år planerades en resa till Kongsberg i Norge. 150 anmälde sig till resan, men bara 53 kunde tas med. Det blev svårt att gallra. Då staden vägrade att betala för bussen avstyrdes hela resan. I stället kom en buss med 44 pensionärer från Kongsberg till Esbo som våra gäster. De inkvarterades på Solvalla.

En annan sak som kan noteras för 1978 var att tidningen Silverlänken upphörde som obehövlig. För att få fram information till medlemmar och allmänheten hade man då tillgång till Hbl:s Dagbok, Radio Mellannyländ, Kyrkpressen, Vårt Esbo samt Västra Nyland, som var välspriidd över Esbo-Grankulla ännu på 1980-talet.

I 1978 års verksamhetsplan, som här bifogas, kan man notera en punkt om besöksverksamhet hos ensamma och isolerade pensionärer. Hur initiativet utföll blev oklart. I viss mån fungerar verksamheten fortfarande men oorganiserad. Eija hoppade av som verksamhetsledare efter bara ett år. Det blev för jobbigt. Men hon återkom som styrelsens vice ordförande och var ungefär lika aktiv som tidigare ännu 1984.

Ett anmärkningsvärt initiativ togs 1980 av Ester Ekroth i Träskby. Hon föreslog att ett bostadshus för pensionärer och invalider skulle anskaffas på Michelsområdet i Esbo Centrum, som då var under planering. Hon fick understöd av Köklaxklubben. Men av någon anledning framgår det inte ur protokollet om och hur detta lofvärda initiativ behandlades av styrelsen.

Shoppen

Nästan genast från starten 1972 öppnades i Sökö, Övergård, en liten affär som sålde begagnade kläder, främst barnkläder men också annat "second hand". Butiken hette Diakonishop. Namnet tyder på att församlingen stod bakom, så var också Harriet Strengell tillskyndare. Bland annat hög hyra gjorde att ekonomin inte höll, trots en lovande start. 1975 flyttade butiken till Kirsti och fick där namnet Shoppen. Under Stig Tallbergs ledning höll Shoppen ut ända till 1984, då denna historik avslutas. En orsak var att en konkurrerande affär startade i grannskapet, närmare bestämt i Domsby.

Nu inföll en period med kortvariga ordförande. Gunnar Söderström avgick efter bara ett år och efterträddes av Hans Lundell, som avled 1979 efter bara ett knappt år på posten. Då tillträdde vice ordförande Otto Seire för en kort tid. På ett extraordinarie årsmöte på Logen den 26 september samma år valdes Pehr-Erik Mentzer till ny ordförande med Jarl Mattsson som vice. Mentzer stannade bara några månader och 1980 tog Mattsson över ordförandeklubban. Men Mattsson blev inte heller en särskilt långvarig ordförande. Efter två år avgick han och lämnade över klubban till Valfrid Björstäkt, Esbo Sparbanks f.d. direktör. Jarl engagerade sig i stället i förbundets styrelse och var åren 1984-86 dess ordförande.

Vid utgången av 1984 hade föreningen 829 medlemmar, vilket är bara några hundra fler än 1978. Den branta medlemstillströmningen hade planat ut lite.

Nu, vid föreningens 40-årsjubileum, är medlemsantalet runt 1000 personer. Men det finns drygt 3000 svenska pensionärer i Esbo, så ännu är mycket ogjort. Förbundet har idag 78 medlemsföreningar och mäktiga 18 871 personmedlemmar. Jalle Hellström kan mysa förnöjt i sin himmel.

Klubbarna

År 1975 började man grunda klubbar på basis av den tidigare distriktsindelningen för att verksamheten skulle komma närmare medlemmarnas boningsorter:

Dalsvik mars 1975 (första ordf. Åke Kuusisto 5 år)

Grankulla mars 1975 (första ordf. Victor Heinström 3 år)

Gäddvik-Mattby april 1975 (första ordf. Helga Degerman 4 år)

Kirsti hösten 1975 (upphörde 31.12.2002, första ordf. Caja Hagman 3 år)

Mårtensbro hösten 1975 (klubben upphörde 1980, uppgick i Sököklubben)

Sökö (numera Esbovikens klubb) 14.10.1976 på initiativ av Harriet Strengell (Wahlsberg) (första ordf. Hans Lundell 4 år)

Kyrkoby februari 1976 (första ordf. Anita Lindström 1 år)

Köklax 1977 (första ordf. Stig Tallberg 12 år)
Hagalund februari 1978 (första ordf. Otto Seire 1 år, Göta Wikberg 6 år)
Alberga december 1979 (första ordf. K-V Ahokainen 3 år)
Gröndal 1983 (första ordf. Saimi Lehtinen 8 år))
Olars 1.10.1985, anslöt sig 2001 till ESP (ordf. Pehr-Erik Bäckström 8 år)

Dalsvikklubben var överlägset störst fram till delningen med Gröndal 1983. Då Hagalund fick servicehuset i slutet av 1980-talet växte klubben och blev klart störst. Samarbetsorganet "Överens" grundades 1981 med Esbo, Grankulla, Kyrkslätt och Vanda.

Mer intressebevakning

Vi avslutar denna historik med en kopia av verksamhetsplanen 1984. Den ger läsaren en uppfattning om de aktiviteter som då fanns. Mycket känns igen.

Också två andra protokollskopior har medtagits. Den första är från det grundande mötet 1972. Den andra visar verksamhetsplanen för 1978, då vår förening startade på nytt utan Grankulla.

Styrelsen har önskat att historiken skall sträcka sig enbart till 1984. Orsaken är att man inte erhållit anslag för tryckning av en "riktig" historik med bilder och text som täcker hela verksamheten fram till idag.

Eftersom pensionärsorganisationerna nästan uteslutande består av äldre personer borde historiker nedtecknas betydligt oftare än vart 50:e eller 100:e år. Många av dagens medlemmar finns inte längre ens om 10 år för att berätta hur allt gick till.

Av protokollen att döma har föreningen endast i ringa mån sysslat med intressebevakning gällande t.ex. äldreomsorg och hälsovård, bostadsärenden och ekonomiska frågor, för att inte tala om pensionernas utveckling. Bara några punkter med anknytning till intressebevakning finns i protokollen. En större satsning på intressebevakning efterlyses, men det får inte ske på bekostnad av den fina sociala verksamhet som anses vara hemligheten bakom det faktum att finlandssvenskarna lever längre och är lyckligare än majoritetsbefolkningen.

Länge leve Esbo Svenska Pensionärer rf

Ulf Johansson

Protokoll fört vid Esbo-Grankulla svenska pensionärsförenings möte den 8 juni 1972 kl.19 i Grankulla församlingssal. Närvarande var c:a 50 pensionärer.

§ 1

Till ordförande för mötet valdes överste Georg Cederqvist och till sekreterare fru Maj-Lis Melander.

§ 2

Mötet beslöt att detta möte betraktas som årsmöte intill det i stadgarna bestämda mötet i april 1973

§ 3

Mötet beslöt befullmäktiga mag. Göran Strengell att ombesörja registreringen av Esbo-Grankulla svenska pensionärsförening och att göra sådana formella ändringar i stadgarna, vilka myndigheterna eventuellt kräver.

§ 4

Överste Georg Cederqvist valdes enhälligt till ordförande för föreningen. Övriga styrelsemedlemmar blev: Enzio Sevon, Karl-Viktor Ahokainen, Helga Degerman och Edia Holm och till suppleanter valdes Karl Forstén, Maj-Lis Melander och Margareta Åstedt.

§ 5

Till protokolljusterare valdes Helga Degerman och Margareta Åstedt.

§ 6

Till revisorer valdes Stig Boman och Rolf Wahlsberg, samt till suppleanter Per Lindholm och Gunnel Heideman.

ESBO-GRANKULLA SVENSKA PENSIONÄRSFÖRENING r.f.

Esbo den 7 mars 1978

Ärende: Verksamhetsplan för år 1978 och revisionsberättelse för år 1977

Till socialnämnden i Esbo

Enligt de den 11.2.1978 ändrade stadgarna skall årsmötet behandla budgeten för det löpande året. Däremot nämnes icke verksamhetsplan, utan man har ansett att den på sätt och vis framgår ur budgeten. Nästa årsmöte hålles den 3 april 1978. (Enligt de nya stadgarna skall årsmötet hållas inom mars månad.)

Till föreningens ansökan har fogats avskrift av 1978 års budget (förslag för årsmötet). Enligt budgeten skall föreningen under år 1978 bedriva följande slags verksamhet:

1. Gemensamma exkursioner till olika intressanta ställen i landet, varvid deltagarna står för en del av kostnaden själva, medan en del erlägges av föreningen. Därtill kommer klubbarnas egna, mindre utfärder och exkursioner.
2. Redan nu bedrivs i liten skala besöksverksamhet bland ensamma och isolerade pensionärer. Denna verksamhetsform skall utvidgas.
3. I de åtta klubbarna skall två gånger i månaden ordnas pensionärs-gymnastik. Sådan gymnastik har redan förekommit i klubbarna, men föreningen har icke kunnat understöda den.
4. I varje klubb skall under året hållas två föredrag, som utomstående expert står för och får arvode för. Därtill kommer föredrag och liknande av klubbens egna medlemmar, för vilka icke erlägges arvoden.
5. Några av klubbarna har redan sysslat med hobbyverksamhet ss. tillverkning av lampskärmar, keramik, etc. Denna verksamhet skall utvidgas och önskemålet är att föreningen kunde subventionera med i medeltal 10 mk per klubbmedlem.
6. Klubbarnas exkursioner och utfärder borde delvis bekostas av föreningen. Det gäller t.ex. teaterbesök, museibesök och liknande.
7. Även önskar föreningen stöda klubbarna med filmföreläsning, t.ex. i samband med föredrag, reseberättelser osv.
8. En förening med över 700 medlemmar (av vilka blott 400 arbetar i klubbarna) behöver något slag av informationsskrift. Föreningens tidning "Silverlänken" har utkommit sporadiskt, men önskemålet är att den utkommer minst två gånger per år. Svenska Pensionärsförbundets tidning "God Tid" sändes gratis till föreningens medlemmar c. 6 gånger per år.

Esbo Svenska Pensionärer r.f.

Verksamhetsplan för år 1984.

26.1. Seminarium om planering av resor.

4. 2. Teaterbesök på Fallåker.

15.2. Vintersamling i Borgå.

22.2. Föreningens årsmöte på Fullmäktigegården i Esbo centrum.

6.3. Förbundets årsmöte i Helsingfors.

10.3. Arbis kamratförbunds vårfest.

2-6.4. Svenska lägerdagar i Kisakallio.

5.4. Temadag på allaktivitetsgården i Alberga.

10.5. Utfärd till Syvälampi.

21-25 Pensionärskurs i Karis.

5.

26-31.

5. Förbundets resa till Öland.

11.6. Förbundets sommardagar i Åbo.

12-13

6. Resa i västra Finland i samband med förbundets sommardagar.

23-27.

7. Lägerdagar på Salittu, som ordnas av Esbo stad.

15-19.

8. Pensionärskurs i Karis. Ett stipendium ansökt av vår förening.

19-14

9. En resa ordnas till Lappland och Tromsö i förbundets regi.

17-21.

9. Lägerdagar på Kisakallio ordnade av Esbo stad.

oktober utfärd med någon annan förening till lämplig ort

5.10.

10. Lägerdagar på Kisakallio i Esbo stads regi

november temadag i någon likal i södra Esbo, Ämne t.ex. sång och musik med pensionärer.

14.12. Julfest platsen och programmet bestämmas senare.

En billigare julfest t.ex på Mattlidens skola har föreslagits.

Teaterbesök torde ordnas till Lurens och Raseborg eller annan ort varom närmare diskuteras inom styrelsen.

Lokala teaterbesök, hit hör även Helsingfors, ordnas helt i envar klubbs regi. Biljettbeställningar till Svenska Teatern torde kunna ordnas smidigare, betalningar och annulleringar likaså.